

Datum
2017-08- 28

Vårt diarienummer
2017-110-5120

Ert datum
2017-06-08

Er beteckning
673-2016/17

Kopia till: Utbildningsdepartementet

Riksdagsförvaltningen
lars.seger@riksdagen.se

Översyn av Riksrevisionen – grundlagsfrågor (2016/17:URF1)

Centrala studiestödsnämnden (CSN), som i allt väsentligt delar de bedömningar som utredningen gjort i delbetänkandet, tillstyrker förslagen. CSN vill dock understryka vikten av enhetlighet i lagtext. En enhetlig och tydlig lagtext underlättar tolkning, vilket torde vara extra viktigt vid förändringar i grundlag. CSN lämnar därför två förslag till justeringar. CSN har i övrigt en synpunkt gällande behörighetskrav för riksrevisorer.

1. Lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i regeringsformen

Ett uttalat mål med förslaget är att skapa en mer enhetlig reglering av Justitieombudsmannen (JO) och Riksrevisionen.¹

Användningen av begreppet ”*behöver*” i den föreslagna formuleringen i 13 kap. 7 § regeringsformen lämnar visst utrymme, om än litet, för att låta skyldigheten att lämna hjälp och uppgifter vara beroende av en behovsprövning. Formuleringen öppnar i vart fall upp för en sådan tolkning.

Av Limadeklarationen framkommer att riksrevisorer ska få tillgång till de uppgifter de *begär*. Detsamma gäller för JO och formuleringen i 13 kap. 6 § regeringsformen. Ordet ”*behöver*” utgör således en distinktion mellan regleringen för JO och den av utredningen föreslagna riksrevisionsregleringen. Vad som motiverar en sådan distinktion framgår inte. Mot denna bakgrund anser CSN att den av utredningen föreslagna formuleringen i 13 kap. 7 § regeringsformen bör ändras varför CSN föreslår följande lydelse:

¹ Se punkt 8.1 samt 8.3.3.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>	<i>CSN:s förslag</i>
13 kap. 7 §		
Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten. Bestämmelser om att riksrevisionens granskning kan avse också annan än statlig verksamhet meddelas i lag.		
<i>Statliga myndigheter ska på begäran lämna Riksrevisionen den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen behöver för granskningen. Andra som får granskas har en motsvarande skyldighet beträffande den del av den egna verksamheten som granskas.</i>	<i>Statliga myndigheter ska lämna Riksrevisionen den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen begär för granskningen. Andra som får granskas har en motsvarande skyldighet beträffande den del av den egna verksamheten som granskas.</i>	<i>Statliga myndigheter ska lämna Riksrevisionen den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen begär för granskningen. Andra som får granskas har en motsvarande skyldighet beträffande den del av den egna verksamheten som granskas.</i>

1.2 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

CSN konstaterar att den inledande delen av den föreslagna ändringen i 13 kap 5 § riksdagsordningen hänvisar till 13 kap. 8 § regeringsformen. Den föreslagna ändringen i 13 kap. 5 § riksdagsordningen återger dock inte innebörden av den föreslagna ändringen i 13 kap. 8 § regeringsformen med samma termer. CSN föreslår en redaktionell anpassning till den föreslagna ändringen i 13 kap. 8 § regeringsformen för att uppnå större enhetlighet i lagtext. CSN anser att bestämmelsen bör utformas på följande sätt.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>	<i>CSN:s förslag</i>
13 kap. 5 §		
Riksdagen ska enligt 13 kap. 8 § regeringsformen välja tre riksrevisorer. En av riksrevisorerna ska vara riksrevisor med administrativt	Riksdagen ska enligt 13 kap. 8 § regeringsformen välja <i>en eller flera</i> riksrevisorer. <i>Riksrevisorerna ska vara tre.</i> En av riksrevisorerna ska	<i>Enligt 13 kap. 8 § regeringsformen leds Riksrevisionen av en eller flera riksrevisorer, som väljs av riksdagen. Riksrevisorerna ska vara tre.</i> En av riksrevisorerna ska

ansvar och svara för myndighetens administrativa ledning. Riksdagen bestämmer vem av riksrevisorerna som ska ha denna uppgift.	vara riksrevisor med administrativt ansvar och svara för myndighetens administrativa ledning. Riksdagen bestämmer vem av riksrevisorerna som ska ha denna uppgift.	vara riksrevisor med administrativt ansvar och svara för myndighetens administrativa ledning. Riksdagen bestämmer vem av riksrevisorerna som ska ha denna uppgift.
--	--	--

En riksrevisor får inte vara i konkurs, underkastad näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. En riksrevisor får inte heller inneha anställning eller uppdrag eller utöva verksamhet som kan påverka riksrevisorernas självständiga ställning.

8.6 Behörighets- och kvalifikationskrav

De insolvensförfaranden som finns i Sverige är konkurs, företagsrekonstruktion, skuldsanering och F-skuldsanering².

Som behörighetskrav föreskrivs att riksrevisorer inte får vara i konkurs (13 kap. 5 § RO). Något krav på att en riksrevisor inte ska vara föremål för något annat insolvensförfarande ställs inte i lagen. Det hade varit önskvärt om utredningen belyst frågan varför endast ett av de ovan angivna insolvensförfarandena, nämligen konkurs, utgör hinder för att bli vald som riksrevisor, och inte några andra, som t.ex. skuldsanering.

Beslut om detta remissvar har fattats av chefsjuristen Åke Svensson efter föredragning av verksjuristen Yohann Gilbert. I arbetet med remissvaret har även sommarnotarien Olivia Åman deltagit.

Åke Svensson

Yohann Gilbert

² 2 § lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning